

Nederlandse Mycologische Vereniging

Maandjournaal Paddenstoelen

Nummer 39

1 september 2024

Van de redactie

Het klinkt misschien wat eentonig maar afgelopen maand viel het wederom tegen wat het aanbod van paddenstoelen betreft. Sommige excursies moesten worden geannuleerd omdat er weinig of niets te vinden viel. Op onze Facebook-accounts worden we soms herinnerd aan vondsten van de afgelopen jaren. Daaruit blijkt dat ondanks de droogte van de afgelopen jaren, er op eenzelfde datum eerder soms aanzienlijk meer gevonden werd dan dit jaar het geval was. Hoe komt dat? Het was de afgelopen weken wat droger dan de periode ervoor die behoorlijk nat was. Wellicht te nat waardoor bomen met hun wortels onder water staan. De wortels kunnen daardoor minder zuurstof opnemen en ook de mycorrhizza's (netwerken tussen de worteluitlopers van bomen en de schimmeldraden van paddenstoelen) hebben daardoor te lijden van de nattigheid. De vitaliteit van de bomen loopt terug en de vorming van vruchtlichamen van schimmels (paddenstoelen) gaat eveneens achteruit. Droogte is niet bevorderlijk maar te veel nattigheid evenmin voor veel soorten paddenstoelen. Houtzwammen vormen daarop een uitzondering; die lijken juist te profiteren van de achteruitgang van de vitaliteit van bomen. Het is afwachten hoe de grote nattigheid in de eerste helft van dit jaar gaat uitpakken voor de (bodem)paddenstoelen in de herfst.

In dit nummer geen Bijzondere waarnemingen en ook geen presentatie van nieuwe boeken. Voor zover we konden nagaan zijn die laatste de afgelopen maand niet verschenen. Wel vindt u in dit nummer de gebruikelijke korte besprekingen van de natuurberichten van afgelopen maand. Voor het natuurbericht over het onderzoek naar het voorkomen en de giftigheid van de **Amethistzwam** in het kader van de **Paddenstoel van het Jaar** (natuurbericht 9 augustus) vragen wij u speciale aandacht.

Verder in dit nummer aandacht voor de nieuwe *Cantharellus*, een uitgave van de paddenstoelenwerkgroep Drenthe en een ingezonden artikel van de paddenstoelenwerkgroep Friesland. Voorts besteden we onder **Media** aandacht aan een Podcast over *Catharina Cool*.

Ten slotte vragen we nogmaals aandacht voor de **Opstapcursus paddenstoelen** en de **Basicursus paddenstoelen**. Voor de eerste kunt u op elk gewenst moment inschrijven en voor de tweede tot eind september.

We hopen met u op een paddenstoelenrijke herfst!

Hartelijke groet,

Jan Knuiman en Carolien Reindertsen

Terugblik

4 augustus Paddenstoelencursussen voor liefhebbers en vakmensen

Paddenstoelen fascineren en vervullen een sleutelrol in de natuur. Deze herfst organiseren Paddenstoelenonderzoek Nederland en de Nederlandse Mycologische Vereniging twee online cursussen op de Soortenacademie. Een laagdrempelige Opstapcursus van vijf lessen en een Basiscursus van dertien lessen, waarin je paddenstoelen op naam leert brengen. Lees er meer over in [dit](#) artikel.

Prachtmycena (Ronald Morsink)

7 augustus Toch nog enkele paddenstoelen aangetroffen in moerasgebied

Vele vruchteloze wandelingen ten spijt werden er de laatste weken nauwelijks paddenstoelen gevonden. Het had geen enkele zin om door te zoeken, want zelfs in de meest beroemde paddenstoelenlanen werd niets gevonden behalve naaktslakken. Waarnemer Piet Brouwer ging naar de Crommenije, een moerasgebied in de Zaanstreek, en trof daar toch enkele paddenstoelen aan. Lees [hier](#) het hele Natuurbericht

Roodbruine slanke amaniet (Piet Brouwer)

9 augustus Onderzoek voorkomen en giftigheid Amethistzwam

De Amethistzwam is gekozen tot paddenstoel van het jaar 2024. De Nederlandse Mycologische Vereniging heeft het initiatief genomen om zoveel mogelijk vindplaatsen van de Amethistzwam in kaart te brengen. Ook wil zij onderzoeken hoeveel arseen deze paddenstoel bevat. Lees hier alles over [De Paddenstoel van het Jaar](#)

Amethistzwam (Melchior van Tweel)

14 augustus Tonderzwammen in overvloed

Ondanks het bloedhete weer besloten we erop uit te gaan op zoek naar paddenstoelen. Een wandeling in een bos onder een schaduwrijk dicht bladerdek leek ons gezien de weersvoorspellingen een aantrekkelijk alternatief. Aangekomen in het bos bleek het vooral onder de beuken goed teeven, maar paddenstoelen waren er nauwelijks te vinden. Houtzwammen waren er wel, waaronder de Echte tonderzwam. Lees [hier](#) het hele verslag.

Echte tonderzwam (Aldert Gutter)

22 augustus 'Chickens of the woods' genoeg te vinden!

Hoewel de Zwavelzwam (*Laetiporus sulphureus*) ook wel op dood hout voorkomt, is hij vooral bekend als een geduchte parasiet van levende bomen. In Engeland is de Zwavelzwam een zeer gewaardeerde en veel gezochte consumptie-paddenstoel, getuige zijn bijnaam 'Chicken of the woods'. Zijn bijnaam refereert uiteraard niet aan zijn vorm, maar aan zijn overeenkomst in smaak en draderige structuur met kippenvlees. De zwavelzwam wordt hier wel als vervanger voor kippenvlees in vegetarische gerechten toegepast. Lees er alles over in [dit](#) Natuurbericht.

Zwavelzwam (Martijn Oud)

28 augustus Maakt één mooie vondst een hele paddenstoelenexcursie weer goed?

Tijdens excursies treffen we de laatste weken veel slakken en geen paddenstoelen. Totdat we een liggende dode stam van de Paardenkastanje tegenkwamen, met daarop een paar mooie Gelobde pruikzwammen. De Gelobde pruikzwam is in onze regio zonder meer zeldzaam, de laatste vondst dateert van 18 augustus 2009. Lees [hier](#) het excursieverslag van Martijn Oud.

Gelobde pruikzwam (Martijn Oud)

Paddenstoel van de Maand

De [PvdM](#) van september is de Schubbigе fopzwam

Media

Podcast over Catharina Cool

Dit jaar is het 150 jaar geleden dat [Catharina Cool](#) werd geboren in Wormerveer, Noord-Holland. Nadat het gezin in 1899 naar Nijmegen verhuisde begon zij de natuur om zich heen te ontdekken en werd zij actief bij natuurorganisaties, die in die tijd overal ontstonden. In 1908 was zij aanwezig bij de oprichting van de NMV en sindsdien heeft zij haar verdere leven, tot haar dood in 1928, aan paddenstoelen gewijd. Zo werd zij in 1914 de eerste vrouwelijke conservatrice aan het Rijks Herbarium te Leiden en stond zij aan het begin van de enorme paddenstoelencollectie die daar nog steeds wordt bewaard. Dit is slechts een zeer mager uittreksel uit haar leven. Een bijzonder en veelzijdig beeld wordt geschetst in de podcast die vanaf maandag 12 augustus beluisterd kan worden via het platform van Tierelier. Lees [hier](#) hoe je de podcast kunt beluisteren.

Cantharellus Nieuwsbrief paddenstoelenwerkgroep Drenthe

Nieuwsbrief nummer 28 van de paddenstoelenwerkgroep Drenthe is uit. De nieuwsbrief bevat o.a. informatie over de activiteiten van de werkgroep en een uitgebreid artikel van *Eef Arnolds* en *Rob Chrispijn* over de sparrenbosreservaten in Drenthe. De volledige inhoud van [Cantharellus](#) kan hier worden bekeken en gedownload.

Cantharellus

NIEUWSBRIEF VAN DE PADDESTOELIENWERK GROEP DRENTHE

Paddenstoelenwerkgroep Drenthe (PMD)

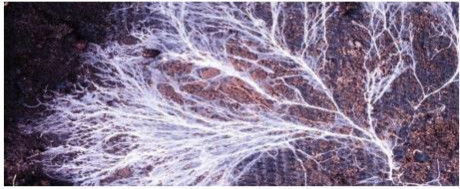
NUMMER 28

AUGUSTUS 2024

Redactie: Eef Arnolds
Holthe 21
9411 TN Beilen
eefarnolds@hetnet.nl

INHOUD

Sparrenliefde en sparrenleed – Eef Arnolds	2
Een koninklijke onderscheiding voor Joop Verburg – Eef Arnolds	3
Activiteiten van de Paddenstoelen Werkgroep Drenthe in 2024	4
Sparrenbosreservaten in Drenthe: mycoflora en toekomstperspectief – Eef Arnolds & Rob Chrispijn	7
Wat doet de Paddenstoelenwerkgroep Drenthe?	44
Cantharellus, de nieuwsbrief van de PWD	44

Myceliumwaaier van onbekende schimmel op begraven worteldoek (foto Eef Arnolds).

1

Graag stellen wij ons voor! - Paddenstoelenwerkgroep Friesland

Ook Friesland heeft een eigen paddenstoelenwerkgroep. Sterker nog, vorig jaar vierde het (wel wat verlaat) zijn 30-jarig jubileum! Dit lijkt niet bij iedereen bekend te zijn en daarom willen wij ons graag aan u voorstellen.

Paddenstoelenwerkgroep Friesland is een actieve groep mensen die jaarrond (wanneer er paddenstoelen te vinden zijn) bij elkaar komt voor excursies, werkgroepavonden en microscopie. Tijdens onze excursies gaat het naast het vinden van leuke soorten ook om het inventariseren van een gebied. We doen hierbij de hele provincie Friesland aan.

De werkgroepavonden vinden plaats van september t/m november in het Natuurmuseum Fryslân in Leeuwarden. Deze avonden zijn bedoeld voor lezingen, verdieping en vragen.

Een keer per maand komen we bij elkaar om ook de microscopische kant van paddenstoelen te bestuderen. Dit proberen we thematisch te doen. Ook wanneer je geen microscoop bezit, ben je natuurlijk van harte welkom! Microscopen zijn er altijd genoeg!

Door dit bericht hopen we meer mensen te attenderen op ons bestaan. Vanuit de Basis cursus paddenstoelen werd vorig jaar ook geadviseerd om je aan te sluiten bij de werkgroep in je omgeving. Schroom dus niet!

Wil je meer over ons of onze activiteiten weten? Kijk dan op onze website [Paddenstoelen Friesland](#). Voor vragen of lidmaatschap kun je terecht op [Info Paddenstoelen Friesland](#).

Cursussen

Nieuw
Opstapcursus paddenstoelen
voor beginners

- Start op elk moment
- online
- bepaal je eigen tempo
- leer de basisbeginselen van paddenstoelen in vijf lessen

September 2024
Basiscursus paddenstoelen
voor gevorderden

- start 30 augustus
- online
- bepaal je eigen tempo
- 13 uitgebreide lessen
- enige voorkennis gewenst

We hebben de Opstapcursus paddenstoelen en de Basis cursus paddenstoelen al in het vorige nummer van het maandjournaal onder jullie aandacht gebracht. Graag doen we dit nog een keer.

Basiscursus Paddenstoelen 2024

De Basis cursus Paddenstoelen is begonnen op 30 augustus maar inschrijving is nog mogelijk tot eind september. Het is een online-cursus die iedereen in zijn eigen tempo kan doen. Het is wel raadzaam om zo snel mogelijk te beginnen omdat opdrachten voor het eind van dit jaar moeten zijn ingeleverd

om kans te maken op het begeerde certificaat. Zie voor inschrijving en informatie: [Basiscursus Paddenstoelen](#).

De Basiscursus is bedoeld voor mensen die al enige kennis van en ervaring hebben met paddenstoelen. Weet je nog niet zoveel van paddenstoelen en vind je het interessant om kennis te maken met deze bijzondere organismen, dan is de Opstapcursus Paddenstoelen misschien iets voor je (zie hieronder).

Opstapcursus Paddenstoelen

Zoals gezegd is de Opstapcursus bedoeld voor mensen die nog weinig of geen ervaring hebben met paddenstoelen maar die wel graag willen opdoen. Alle informatie kun je hier vinden: [Opstapcursus Paddenstoelen](#).

Excursies

Een overzicht van excursies in de komende periode kun je [hier](#) vinden.

Colofon

Het Maandjournaal Paddenstoelen is een digitale uitgave van de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) en biedt een terugblik op het nieuws op paddenstoelengebied van de afgelopen maand en te verwachten gebeurtenissen van de komende maand. De redactie is in handen van Carolien Reindertsen en Jan Knuiman. Iedereen kan een gratis abonnement nemen op deze NMV-uitgave en dit ook weer opzeggen door een email te sturen naar: [abonnement](#)

Ben je een interessant nieuwtje op paddenstoelengebied tegengekomen of heb je misschien wel een bijzondere vondst gedaan? Neem dan even contact met ons op door een email te sturen naar: [redactie journaal](#)

Disclaimer

Deze NMV-uitgave is met grote zorg samengesteld. Desondanks kunnen er geen garanties gegeven worden met betrekking tot de volledigheid, juistheid of actualiteit van de gegeven informatie in deze uitgave. De NMV of de redactie van deze uitgave kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van deze informatie of voor de gevolgen van het gebruik daarvan. Aan de gegevens, zoals die in deze uitgave worden weergegeven, kunnen geen rechten worden ontleend.